

<http://maxminus.weebly.com>

MAXMINUS
DRUGI PRVOG ELEKTRONSKOG ČASOPISA ZA POLITIČKU SATIRU,
HUMOR, KARIKATURU I STRIP NA BALKANU

DIOGEN
pro kultura magazin pro culture magazine

<http://diogen.weebly.com>

Sjetimo se naših haiku prijatelja...
Remembering our haiku pals ...

HAIKU STARIH JAPANSKIH MAJSTORA
HAIKU BY OLD JAPANESE MASTERS

[Bashō](#) (1644-94) [Buson](#) (1716-83)
[Issa](#) (1763-1828) [Shiki](#) (1867-1902)

„Čovjek Zapada – gotovo podjednako onako književno neobrazovan kao i onaj školovani – neće u istoj mjeri prihvatiti četvoricu najvećih haiku pjesnika Japana. Najbliži će mu biti Buson i Shiki – ako ništa drugo, mislit će da ih razumije. Bashō će mu biti manje razumljiv i „teži“ i,

često manje drag. Najslabije shvaćen bit će – jamačno – Issa. Na čovjeka odraslog u atmosferi Zapada, neinformiranog o kulturi Istoka, Issa će gotovo neizbježno djelovati kao sentimentalni, pomalo djetinjast čovjek. A on to nije... Issa je treći među velikim haiku pjesnicima. Bashô je „religiozan“, Buson je slikar, Issa je humanist“.

Vladimir Devidé: *Japan, Prošlost i budućnosti u sadašnjosti*, Znanje Zagreb 1988.

Kobayashi Issa (1763-1828.)

„Kada se spomene Isino ime, srce Japanaca je puno. Nepokolebljiva, duboko usadena vedrina, vodila je Isu putem razumevanja i saosećanja za živo i neživo... Bio je od onih pesnika koji ne povlače završnu već početnu liniju, od onih koji su začetnici novog kulturnog i civilizacijskog talasa, pa njihova vrednost izade na videlo tek kada taj talas dosegne svoj vrhunac. U Isinom slučaju, skoro sto godina posle njegove smrti... I zaista, tek kada novi kulturni obrazac ljudima u celini postane jasan, pesnik može da računa da je njegova poruka preneti.“

Nebojša Simin: *Haiku, Nestašna pesma*
Prometej, Novi Sad, 2000

Issina rodna kuća
Photo by prof. Naoto Tsuchiya. May 2008

Rođen u malom selu Kashiwabara na planinama Shinano Provincije na dan 15 lipnja 1763. godine (prema zapadnom kalendaru) kao Kobayashi Yatarô, odabrao je ime Issa (šalica čaja) kao svoje pen ime. Haiku je učio kod lokalnog pjesnika Shimpo-a u vrijeme kada ga je nakon rane majčine smrti odgajala baka, a prije očevog drugog braka. Nakon rođenja polubrata i problema u odnosu s maćehom, otac ga s 14 godina šalje u Edo (Tokyo), gdje uči umjetnost haiku pjesništva. (Njegovi biografi spominju i nekoliko imena haiku pjesnika koji su bili od važnosti za razvoj Issinog dara - Mizoguchi Sogan, Norokuan Chikua i Seibi Natsume). Moguće je i radio kao službenik u budističkom hramu. Oženio se u 41. godini života, umrlo mu je petero djece u najranijoj dobi a potom i prva žena, te je imao i nesretan drugi brak. Sebe je nazivao „Glavni

prosjak provincije Shinano“, i „Svećenik hrama šalice čaja“. Tijekom svog života punog nedaća, boleština, smrti najbližih i mnogih patnji, Issa je lutao Japanom pišući gdje god je boravio; Kyoto, Osaka, Nagasaki, Matsuyama i dr., te je često posjećivao svoje rodno mjesto gdje je i umro 5. siječnja 1828.

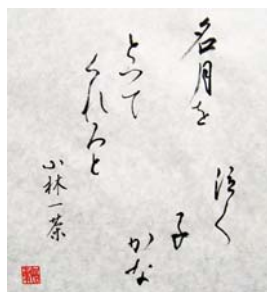
Unatoč patnjama, ili upravo zbog njih, izgubivši one velike i radosne trenutke, voljene osobe, i najveće ljubavi u životu Issa je pronalazio snagu i radost u svakodnevici, sitnicama uz koje su drugi ljudi prolazili ili gazili ih, a da ih ni ne primijete. Ispovijedao je svoje sumnje i usamljenost u daleko osobnim haiku pjesmama koje su utjeha mnogim generacijama čitatelja haiku poezije. No kako Devidé kaže ...“Da je Issa zaista bio čovjek kojemu je njegova bol bila samo dio općeljudske boli najbolje pokazuju njegovi haiku puni vedrine – iako je i mnoge od njih napisao onda kad sâm nije imao razloga da bude veseo“.

Pristalica sekte Jôdoshinshû, svoja djela prožeo je budističkim temama: grijeh, milost, reinkarnacija, prolaznost, sažaljenje te radosno obilježavanje običnog i svakodnevnog. Bio je plodan autor i poezije i proze, svoje likove tretirao je humorom - portrete bića kao što su buhe, žabe i vrapci. Issine pjesme o životinjama i insektima uče se i danas u osnovnim školama u Japanu. Tijekom života zabilježio je više od 20,000 haiku, stotine waka i nekoliko haibuna pritom izražavajući se jednostavnim svakodnevnim jezikom, taj možda, najomiljeniji stari majstor u Japanu danas.

<http://www.toyomasu.com/haiku/#issa>

<http://haikuguy.com/issa/aboutissa.html>;

<http://www.kirjasto.sci.fi/koba.htm>

Issa

Jesenski haiku

My child cries
that I take the autumn splendid
full moon to me.

**Haiku Kobayashi Isse u
prijevodu**

Vladimira Devidéa:

Dođi vrapčiću,
bez oca si i majke –
Poigrajmo se.

Sitna žabice,
ne kloni se, ne plaši se:
Issa je tu, znaš!

I za buhe, noć
mora da je dugačka,
tako samotna.

Najzad, napokon:
U slabašne biljčice
klimav cvijet!

Ne hvatajte, ne hvatajte,
ne hvatajte, djeco,
buhe s djecom!

Leptir doleti
pa odleti u pratnji
leptira iz vrta.

Taj svijet kapi rose;
možda jest kap rose –
a ipak ... ipak ...

„Ovoliki božur!“
raširivši ručice
reče djevojčica.

Pauci u uglovima,
ne brinite;
neću vas pomesti.

Mali vrapčiću,
sklanjaj se s puta –
ide gospar konj!

Za boljih vremena
Pozvao bih na ručak
Još jednu muhu.

U sjeni trešnjeva c vijeta
nema takvih koji su si
posve strani.

Silni velmoža
sjahao s konja
pred divljom trešnjom.

Tamo u kutu:
I potamnjele lutke
su muž i žena.

Vedrao zimsko jutro –
Raspoložen ugljen:
Krc, krc, krc ...

Kiša/Rain

**Haiku Kobayashi Isse u
prijevodu Đ.V.R.**

Otisnuto u časopisu HAIKU br. 21/22
ljubaznošću g. Davida G. Lanouea
Translations of haiku by Issa re-printed
in magazine HAIKU No. 21/22 with kind
permission by David G. Lanoue

half hidden
in the rain shower...
cherry blossoms

napola skrivena
u kiši ...
cvjetovi trešnje

*

spring rain -
growing up together
the talking pines

proljetna kiša –
rastuć zajedno
čempresi što razgovaraju

*

draining the rice field
a fish also
heads for home

isušivanje rižinog polja –
riba također
odlazi kući

*

he hops, he sings -
frog in the rainy
grass

skače , pjeva –
žaba u kišnoj
travi

*

spring peace -
after rain, a gang war
garden sparrows

proljetni mir –
nakon kiše rat bandi
vrtni vrapci

*

gate after gate
the rain has cleared -
green bamboo blinds

kapiju do kapiju
kiša je očistila –
zelene rolete od bambusa

*

nightingale -
its rain-drenched
morning voice

slavuj –
njegov kišom promočen

jutarnji glas

*

for every thicket
called a thicket
spring rain...

za svaku guštaru
zvanu guštarom
proljetna kiša

*

in the rain gutter too
wildflowers
have sprouted

i u oluku
niknulo
divlje cvijeće

*

big rain
big moon
cicada in the pine

velika kiša
veliki mjesec
cvrčak u boru

*

in spring rain
Kamakura's sparrow's ...
how they sing!

u proljetnoj kiši
vrapci Kamakure ...
kako li pjevaju!

*

three raindrops
and three or four

fireflies

tri kapi kiše
i tri ili četiri
krijesnice

*

the cut grass
sticks to my feet ...
autumn rain

pokošena trava
lijepi se za moja stopala ...
jesenja kiša

*

the horse drinks
medicine too...
autumn rain

konj također
ispija lijek ...
jesenska kiša

*

enduring the winter rain
for whom?
stone Buddha

trpi zimsku kišu
za koga
kameni Buda

*

a rain cloud
hides the mountain ...
night cold

kišni oblak
skriva planinu ...
noćna studen

Issin grob

Photo by prof. Naoto Tsuchiya, May 2008

DO NOT COPY

http://maxminus.weebly.com	DIOGEN pro kultura magazin pro culture magazine
 MAXMINUS DRUGI PRVOG ELEKTRONSKOG ČASOPISA ZA POLITIČKU SATIRU, HUMOR, KARIKATURU I STRIP NA BALKANU	http://diogen.weebly.com

PR

DIOGEN pro kultura
<http://diogen.weebly.com>

MaxMinus magazin
<http://maxminus.weebly.com>

DO NOT COPY